

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

D[omi]nica xxiii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

Notate qđ dicit lex: de regu. iur. l. Quotiens. De duob; malis: minus maluz est eligendū. Et sicut dicit. xxiij. q. j. Parat. post me. Potius est p̄scludē vtilitati q̄ voluntati. Vtilius est em̄tari in hoc seculo: r̄ min⁹ malū q̄ in alio. Eredo q̄ nemo sit qui nō libenti⁹ eligeret p̄dere denarium q̄ florenū: r̄ torqueri p̄ horā q̄ p̄ annū. Expone r̄c. Sed heu pleriq; plus respiciūt ad sp̄alia q̄ ad sp̄ualia: r̄ ad corp⁹ q̄ ad animā. Ber. St̄ stulti estimatores de minimis maximā r̄ de maximis minimā curam gerunt.

Dñica. xxiij. post Tri. Ser. viij.

Reddite cesa

Rri r̄c. Reddite oibus Ro. xij. Triplex p̄sclatō nos debz inducere ad reddendū oibus debita: vt sic tandē reddamur deo. **P**rima est cōsideratio iustificatiōis. Hic est em̄ actus iusticie. vnicuiq; reddere debitū. Unde galurispitis sic diffinit iusticia. Iusticia ē cōstans r̄ p̄petua voluntas ius suū vnicuiq; tribuens. **S**cōda est cōsideratiō p̄sclatōnis: si vitz fecerim? p̄trariū: quia sicut dicit ps̄. In iusti dispibunt. **T**ertia est cōsideratio remuneratiōis: vitz si hoc obseruauerimus: quia sicut habet Bar. xxv. Iusti ibunt in vitaz eternā. Hi ergo sunt dei et deo reddendi.

Reddite r̄c.

Prim⁹ art. An dagnati habeāt deū odio: Vide dominica tertia post pascha Sermone q̄rto.

Scūdus articulus. In precedētī r̄c. In isto dicendū que reddenda sunt deo. Et dico q̄ tria precipue sibi reddere tenemur

Primo subiectiōis obedientiā.

Scōdo dilectiōis beniuolentiā.

Tertio timoris reuerentiā.

Primo r̄c. ratione vitz summi dominij. Unde ipse dicit Leui. xix. Ego domin⁹. leges meas custodite. Et Deuterono. xix. Obedias voci dominij: eiq; adhereas. **D**eus quot sunt tibi (inobediētes. **D**iscurre si vis p̄ singula mandata. **S**ecundo debemus deo dilectiōis beniuolentiā. Nō

em̄ satis est facere quod mandaf; nisi ex amore fiat Bar. xxiij. Diliges dominū deum tuum ex toto corde tuo. **T**ertio debemus deo timoris reuerentiā. Deut. xj. Dominū deū tuū timebis. Et ibidez: Dominū deū tuū adorabis. Et Apocal. xij. Time te deū quia venit hora iudicij eius. **E**xemplū pone de beato Hieronymo. qui tantū timebat p̄parere coram dei iudicio. Vide in secundo aduentuali. **A**lter dicere potes si volueris q̄ deo debemus reddere substantiā temporalē. Pro verb. iij. Honora dominū de tua substantia. Item substantiā corpalem. Romā. xij. Obsecro vōs vt exhibeat; corpora vestra hostiā viuētē. r̄c. Item substantiā spiritalē. **S**umā ad ipm̄ cognoscendū: amandū et laudandū ps̄. Benedic anima mea dominor̄c. **E**xemplū tandem propone de sanctis anachoritis qui die ac nocte corpe et anima deo seruiebant. Bern. Torū debes ei a quo totum habes.

Tertio art. Aud. r̄c. Notate q̄ frustra expectatis beatitudinē p̄missam nisi deo reddatis quod ei debitū est. Dicit em̄ iura. Frustra petit debitū q̄ quod debet nō impendit. **L**. de sentētis r̄ interlocutionibus omniū iudicū. l. Cum papianus. Et de mutuis petitionib; ca. p̄met scōdo. Et. iij. q. viij. Cuius in agendo. Audite. Si rex alicui p̄miserit mille marchas tali pacto: si p̄ rege exposuerit denarium: Nōne libentissime hoc faceret: Et si negligeret: nōne iuste p̄missō regio p̄uand⁹ esset? **E**xpone r̄ nota q̄ de⁹ regnū celoz nobis p̄misit sub cōditiōe: si deo soluerim⁹ qđ ei iure debemus. **V**ide Bar. xix. Si vis ad vitā ingredi: serua mādara. In q̄rum vitz obseruantia pendent omnia que deo debentur.

Dñica xxiij. Sermo p̄mus.

Argens se

Aq̄bat eū Bar. ix. Impleamī agnitōe volūtatis dei in omī sapientia. Col. j. Remig. sup̄ verba thematicis. **V**irāda p̄f̄ atz imitāda dñi hūilitas r̄ māuetudo. **N**ā mox vt rogat⁹ est: rogā

Dñica. XXIII. post Trinitatis

tem cepit sequi. Hic subditos parit et plures instruit. Subditus exemplum obedientie reliquit: prelati vero instantiam et sollicitudinem docendi demonstravit: ut quatenus audierint aliquem mortuum hanc statim adesse studeant. Itaque dominus ostendit voluntatem suam ut unusquisque ei pro suo modulo obsequatur. Ad quod etiam nos hortatur. Paulus dicit. Impleamini agnitione voluntatis dei. etc. Sunt autem ad veram sapientiam tria necessaria de quibus voluntas dei est ut ea habeamus.

Primum est detestatio peccatorum.

Secundum est vilipensio mundanorum.

Tertium est affectio supernorum. Berno. Invenisti plane sapientiam si prioris vite peccata desleas: si huius mundi desiderabilia vilipendas: si eternam patriam toto desiderio percipiscas. Invenisti plane sapientiam si hec tibi sapiunt prout sunt. **P**rimo dicitur. Timor domini (qui est initium sapientie) expellit peccatum. **P**ro secundo. **1** Cor. iiij. Sapientia huius mundi stulticia est apud deum. **P**ro tertio: ad **1** Cor. iiij. Que sursum sunt sapite.

Surgens etc.

Primo ar. An deo necessario sequatur rogare se et quod in se est facientem condescendo sibi per gratie collationem. **V**ide dominica. iij. post trinitatis. **S**imone. ij.

Secundo articulo. In toto evangelio ostenditur humilitas: benignitas: et mansuetudo redemptoris. Et hoc precipue tripliciter.

Primo erga principis devotionem.

Secundo erga mulieris curationem.

Tertio erga puelle suscitationem. **I**n hoc sermone dicitur de primo. scilicet de benignitate domini erga devotionem principis que benigne et humiliter audiuit. **P**s. Prope est dominus oibus invocantibus eum etc. **I**n ipso enim iesu loquente ecce princeps unus: princeps inquam synagoge nomine Jairus: accessit et adorabat eum dicens. etc. usque ibi: et discipuli eius. **I**n his verbis tanguntur tria in quibus patet principis devotio quam nos oportet imitari.

Primum fidelis accessio.

Secundum supplex adoratio.

Tertium humilis rogatio.

Primum fidelis accessio: quia accessit ad iesum tanta fidei quam corporis gressibus. **D**oraliter. **P**rinceps iste filium habens mortuum est peccator: habens animam spiritualiter mortuam

Hic ergo per animam debet accedere ad iesum mortuam fidem. **R**om. v. Accessum habemus per fidem. **S**ecundo supplex adoratio: quia adorabat eum pedendo ad pedes eius. Sic etiam peccator volens a deo obtinere vitam aie adorare debet. **P**s. Venite adoramus et adorabimus ante deum. **T**ertio humilis rogatio: quia rogabat eum dicens. **D**ne: filia mea modo defuncta est: sed veni impone super eam manum tuam et vivet. **C**hrystost. **V**ide etiam grossicium. **D**uo tamen expetit a christo: et ipsum accedere: et manum imponere. **H**oc etiam syrus ille naaman a propheta expectabat. **C**redere debet enim dominum posse suscitare: quia subdit: et vivet. **S**ic et peccator humiliter rogare debet per anime suscitationem: et humiliter cum unica habeat animam quam si amittit totum perdit. **D**eutero. iij. Animam tuam sollicite serva. **D**icitur etiam peccator. **D**ne: scilicet dominorum in cuius ditione cuncta sunt posita: filia mea modo defuncta est. i. anima mea mortua est per peccatum: sed veni scilicet per gratiam pervenientem: impone manum tuam super eam per gratiam concomitantem: et vivet per gratiam perficientem. **P**hil. j. Qui cepit in nobis opus bonum: et ipse perficiet. **J**ob. xvj. **O**bstetricante manu eius electus est coluber tortuosus. i. malignus spiritus qui de mente peccatoris nequam educit nisi manu vine misericordie. **A**udiuit autem dominus benigne rogantem principem per filiam suam. **U**nde surgens sequebatur eum et discipuli eius. **I**n hanc etiam vocemur quod si peccator supradicta fecerit: surgens iesus a voluntate puniendi ad voluntatem miserandi sequetur eum. i. cordis sui devotionem exequetur remittendo culpam et reparando vitam gratie. **E**xemplum in magdalena fiente cui tandem dixit dominus. **R**emittuntur tibi peccata tua: vade in pace. **V**t habet **L**u. vij.

Pro tertio articulo applica quod habetur in sermone. v. dominice. iij. post epiphania.

Dñica. xliij. post Trinitatis. **S**ermo secundus.

Surgens se

Surgens sequebatur etc. **A**mbulez digne deo per omnia placetes in omni opere bono fructificantes. **1** Cor. j. **Q**uoniam tamen tam benigne dominus condescendit homini ut surgens sequeretur eum. **I**deo bene studere de

at tunc in mente hanc vltimam dicitur viti tunc habito de mente
et tunc me aliquo modo respiciat

hem? ad sibi placendū. Jō hortat paulus dicens. Ambuletis digne zc. Ubi sūt tria notanda.

Primū: salutaris exhortatio. Ambuletis digne.

Secūm: exhortationis cōditio. deo per omnia placentes.

Tertiu' p̄ditionis explicatio. in oī ope/ re bono fructificātes. De p̄mo. Eph. iij. Digne ambuletis vocatiōe q̄ vocati estis. De secūdo. Heb. xij. Seruiam' placētes dō cū metu z reuerētia. De tertio. Matt. xij. Arbor bona fruct' bonos facit.

Surgens zc.

Prim' articū. An in illa cōdescētio/ ne q̄ dñs seq̄t deuotionē pctōriū ro/ gant'is cōcurrant misericōdia z iusticia: U/ de dñica. iij. post trini. smone. iij.

Secūdu' ar. In p̄ced. zc. In isto di/ scendū de dñi benignitate erga mu/ lieris emorroisse curationē. Dum em̄ sic p̄geret iesus: ecce mulier q̄ sanguinis flu/ xū pattebat. zc. vsq̄ ibi. Et illa hora. Vbi tria tangunt anie peccatrici necessaria: ad hoc vt curetur.

Primū: ē cordis p̄cūdatio.

Secūm: ē mētis hūiliatio.

Tertiu': ē fidei deuotio.

Primū est. zc. Illa em̄ mulier accessit re/ tro: qz verecūdabat de infirmitate fetida. Hec mulier est aīa peccatrix q̄ longo tem/ pore peccauit z de peccato in peccatū flu/ xit q̄ decē p̄cepta decalogi z duo charita/ tis transgressa ē. Talis ergo aīa debet ac/ cedere ad deū: retro. i. cū tremore z vere/ cūdia cōsiderās peccatoz turpitudinem. Hier. ij. q̄ vilis facta es nimis zc. Et ibi dē. iij. capitulo. Uide vbi nūc prostrata sis.

Secūm est mētis hūiliatio. Ipa em̄ in dignā se reputabat t̄ngere vel pedes dñi sz rātū tetigit fimbria vestimēti ei'. Do/ raliē vestimētū ch̄i dici p̄it iusti q̄ deum bonis opib' ornāt. Fimbria hui' vestimē/ ti sūt pauperes. Fimbria em̄ ē vltima ps/ vestis. Hanc q̄ fimbriā debet tangere aīa peccatrix pauperib' subuentōz eis hūi/ liter obsequēdo. Eccl. vij. Pauperi porri/ ge manū vt p̄ficiat p̄pitatio. Ut p̄ tactū fimbrie sicut hūiliatio anie q̄ se indignā reputat corā deo cōparere z euz rogare. p/ venia. ps. Cor cōcritū z hūiliatū de' non

despicies. **T**ertiu' est fidei deuotio: qz dicebat intra se. Si tetigero tantū vesti/ mētū ei' salua ero. Remigi'. In h' fides ei' admirāda ē: qz desperās de salute me/ dicoz in q̄s illa erogauerat (vt Marc' vi/ ci) iirellexit celestē adesse medicū z i eo to/ tā suā int̄tione collocauit: z iō saluari pro/ meruit. Couersus q̄ iesus ad eā dixit. Eō/ fide illa: fides tua te saluā fecit. i. hāc salu/ tem tibi meruit. Sic z dñs parcat aīe pec/ catrix cū hūilitate z fide ad eū accedenti. Ro. iij. Credenti in eū q̄ iustificat impiū reputat: fides ei' ad iusticiā fm̄ p̄posituz gratie dei. Ante efficacie est ch̄i fides.

Exēplū. narrat Eusebi' hāc mulierēz ciuē fuisse cesaree philippi: z postq̄ sanata est fecit statuā eīam in curia sua fieri ad imaginē ch̄i cū fimbrijs vestimēti. Ipa z q̄ imaginē in magna reuerētia habebat z deuotē adorabat: fecitq̄ ex opposito imaginē sui flexis genibus z manib' iu/ ctis z cancellatis q̄si precat' z supplica/ ret. Cōtigit autē q̄ subtus imaginēz ch̄i creuit herba quedā nullius efficacie z vir/ tutis q̄ cum fimbriā attingebat tante vir/ tutis erat q̄ oēs infirmitates curabat. ps. Quā magnificata sūt opera tua dñe.

Tertius ar. Aud. zc. Applica quod ponitur sermone p̄mo dñica. iij. post Epiphaniā.

Sermo. iij. Pro eadē dñica. xij. post Trinitatē.

Urgēs se

S q̄bat zc. Crescetes in sciē/ tia dei. Col. j. Si fuerimus crescetes in sciētia dī dñs seq̄t. i. exeq̄t de/ uotionem nr̄am. Tria autē de deo p̄cipue scire oportet.

Primo: rigore iusticie: vt timēamus.

Secūdo: splendore nocicie: vt erubescam' z in eo speremus.

Tertio: dulcore elementie: vt amem' z in eo speremus. De p̄mo. Apoc. xij. Cū iusticia iudicat z pugnat. De secūdo. Heb. iij. Omnia nuda z aperta sūt oculis ei'. De tertio. ps. Quā magna ma/ litudo dulcedinis tue dñe.

Salutatio.

Prim' ar. An talis cōdescēssio ch̄i/ sti quā rogantem z penitentē animā

Dñica. XXIII. post Trinitatis

sequit eā iustificādo. sicut mat^o opus q̄ mū
di creatio. Vide dñica. iij. post trinitatis
sermone. iij.

Secundus ar. In p̄cedētibz. rē. In s̄
dicēdū d̄ benignitate d̄i erga puel
le suscitatiōe: qz cū venisset iesus in do
mū p̄ncipis. rē. vsqz in finem. Ubi est no
tanda triplex consideratio.

Prima est p̄sideratio eiectiōis.

Secūda est p̄sideratio introductiōis.

Tertia est p̄sideratio excitatiōis.

Prima igit rē. q̄ iussit recedere tibicines
z turbā tumultuantē. Tibicines erāt caro
men lugubre canentes. Talibz em̄ vrebā
tur in exequijs magnaz personaz vt puo
cares multitudo ad lucrū. Turba tumul
tuans erat multitudo agens z vlulans.
Cū ergo venisset iesus in domū p̄ncipis:
z vidisset tibicines z turbā tumultuantēz
dicebat. Recedite. Non est enim mortua
puella: s̄ dormit. Beda. Hōibus mor
tua erat qz suscitare nequibant: s̄ deo dor
miebat: in cuius dispositiōe z anima rece
pta viuebatz caro resuscitata quiescebat
Sequitur. Et deridebant eum. Ecce de
ridet dñs in curijs principum nec irascit
s̄ derisores tanq̄ indignos visione tanti
mysterij eijcit spūaliter. Tibicines sūt
(vt dicit rabanus) adulatorēs q̄ fouēt ani
mā in peccato mortuā z faciūt eā in pecca
tis suauiter quiescere. Ps. Dñm laudatur
peccator in p̄siderijs anime sue. Hi er
go eijciendi sūt. Per turbam tumultuan
tē intelligit strepit^o rex tēporaliū q̄ eijcē
dus est de domo mētis vt spūs reuiuiscat.

Secūda est p̄sideratio introductiōis.
Cū dñs em̄ intrauerūt pat^r z mater puel
le: z petrus z iacob^o et ioānes: vt habet
Matth. v. Spūaliter. Ad suscitatiōem
anime peccatrici introducendi sunt pa
ter z mater: illi videlz de quibz dicit Job.
xvij. Sutredini dixi: pater me^o es: mater
mea z soror mea verimibz. q̄li dī. De pu
tredine q̄li de patre genitus sui. In veri
tate autē duo sūt: s̄z imūdiata z infirmitas.
Thermes ergo dicit mater mea qz de im
mūdiata p̄cessi: z soror mea qz infirmitas
nata est mecū. Vel vt soror mea mecū vi
uit. Recogitet ergo penitens se putredi
nem esse amiserit plenū z erubescat qz tā
vilis putredo p̄sumpsit contra deū calca

neum erigere. Vel aliter. Introducatu^r
in domo mentis pater. i. deus: z mater. i.
ecclesijs. Debet em̄ penitens habere p̄eci
pue in corde deū z ecclesiā. Introducendū
sūt etiā petrus z iacobus: z ioānes. i. pec
cati cognitiō: z carnis: mūdū: z diaboli sup
plantatiō: z gratia cordis cōpūctiua. Pet
rus enim agnoscens: iacobus supplantato
r: z ioānes gratia interpretat. De p̄ci
mo. ps. Dñm iniquitatē meaz ego cognos
sco. rē. De scō. Apocalyp. ij. Qui vi
cerit non ledet a morte scō. De tertio.
Dichez. iij. Dole z satage filia hierusa
lem. Tertia est cōsideratiō excitatiōis
qz dñs tenuit manū puelle: z dixit. Puel
la surge. Et surrexit puella. rē. In hoc s̄
gnatur qz nisi chistus teneat manū nrām
id est virtutē opatiuā dirigendo eam: nō
potest anima mortua a peccato surgere.
D̄ q̄ multipliciter dicit dñs cuilibet anie
peccatrici surge. Eph. v. Surge qui dor
mis z exurge a mortuis. Dicit inq̄ surge
Et hoc multipliciter: s̄z inspirando inter
ius: promittendo: z cōminando. S̄z heu
multi ceruicē indurant: z spūscō resistūt
q̄ tandē non vitam gratie s̄z mortē gehē
nem: non misericordiam sed iusticie rigore sūt ac
cepturi. Exemplū de iudeis quos diu
expectauit z multipliciter ruocauit: vt ab ido
latria redirent: z tandē eos per babylo
nios captiuauit: vt habet in quarto libro
Regū. Et sicut dicit Greg. Illos graui^o
dānat quos hic tu longanimitate portat.
Uppone si volueris exemplū de q̄dā cano
nico. Vide in secūdo aduentuali feria q̄r
ta post primā dñicam.

Tertius articulus. Aud. rē. Videte
ne p̄ter negligentiaz recurrenti ad
medicū inueant anime vestre mortue in
peccatis. Nam vt dicit regula iur. Dānū
quod quis sua culpa sentit sibi non alteri
debet imputare. ff. de regulis iur. Quod
q̄s. Unde damnū mortis spūalis in ania
per peccatū non debet quis imputare dī
uine seueritati: s̄z p̄te negligentie: vt pa
ter. rj. q. iij. Audi. Attendite. Quis vfm
vnigenito eius mortuo si posset inuenire
medicū potentē suscitare: nō diligēter eū
quereret. Vultō diligenti^o p̄curanda ē
aie suscitatio. Nā vt ait dñs Matth. xvj
Quid p̄dest hōi si mūdū vniuersūz lucre

tur: anime vero sue detrimētū patiat: aut quā dabit homo cōmurationem pro anima sua:

Dñica xxv. post Trinitatē.
Sermo prin. s.

Facite hominibus discumbere Jo. vj. Ecce dies veniunt dicit dñs: et

suscitabo dauid germen iustū z regnabit rex z sapiens erit z faciet iudiciū iusticiā in terra. Hiere. xxiij. Magna dñi libertas in v̄bis thematis ostendit. Ipse est qui facit oēs discumbere qui cibū et aīe z corpori p̄stat: cul^o aduētus in mūdū valde mirabilis fuit: z iō multipliciter p̄conizatus: quēadmodū ex v̄bis. Hiere. mie supradictis patet. Vbi sunt tria consideranda. **P**rimū est veniendū promptitudo. Cū dicit. Ecce dies veniūt. Respectu quidē primi aduētus iam impleta est p̄optitudo huiusmodi: respectu scđi. scz aduētus in mentē: patz per illud Apoc. iij. Ecce ego sto ad ostiū z pulso: respectu tertij: patet per illud. Sopho. j. Juxta est dies dñi. **S**cđm est veniendū certitudo cū dicit. Dicit dñs. Hec certitudo manifestā ē respectu p̄mi aduēt^o. Jo. xvj. Uel in mūdū. respectu scđi. p̄ illud Joā. xiiij. Si q̄s diligit me. zc. sequit. Et ad eū veniem^o. zc. respectu tertij patet per illud Matth. xxvj. Cū vendit fili^o hominis in maiestate sua. zc. **T**ertij est finis intenti celsitudo. cū dicit. Suscitabo dauid germen iustū. zc. Uiuificatio seu suscitatio facta p̄ primū aduētū: patz per illud Rhom. v. c. Deus regnauit p̄ xpū: z multi in vita regnabūt p̄ vnū. **I**ta aut q̄ sit p̄ scđm aduētū notat. Rhom. vj. Existimate vos mortuos quidē esse peccato uiuentes autē deo. Illa v̄o q̄ fieri p̄ vltimū notat. Phil. iij. Saluatore expectamus dñm nrm̄ iesum ch̄m q̄ reformabit corz pus hūilitatis nre p̄figuratū corpori claritatis sue. In q̄libet autē aduētū regnat vt rex sapiēs facies iudiciū z iusticiam.

Facite. zc. **S**alutatio. **P**rim^o ar. An de^o det oibus refectionem gr̄e: **R**z nō. multi em̄ carēt gr̄a

Q, sic. nō est p̄sonay arceptor de^o q̄ si alij q̄bus dat gr̄am oib^o dat. **R**idet Anselmus dicens. Hō nō habet gr̄am: nō q̄ de^o nō dat eam: sed q̄ eam nō recipit hō. i. nō se disponit ad recipiendū. Sol q̄ntū ē de se oibus se cōicat sic lux gr̄e. **E**t Aug. lib. de penitētia. Semp̄ p̄sto est gr̄a si nō fuerit repulsa: deus q̄d suū est semper insp̄rat. **E**t est q̄ recipiat: hoc p̄ r̄sione. **P**ro fūdamēto. Nullatenus est diffidendum de dei benignitate. **L**ucan^o. **C**ausa iubet meliōz superos sperare scđos. **E**t Sen. ad luci. **N**ō sūt dñi fastidiosi nō inuidi: admittūt z accēdētib^o manū porrigūt. **E**xpone auctozitates illas catholice. **Q**uerit q̄ An r̄ta sit dei benignitas: vt oib^o p̄ferat refectionē gr̄e: **R**z r̄sione v̄s. **E**t q̄ concludet p̄ null^o habet q̄rimoniē eam. **N**am ch̄s oēs ad refectionē vocat. **M**att. xij. **V**enit ad me oēs q̄ laboratis z onerati estis z ego reficiā vos. **N**otate v̄ba. **A**udite miseri peccōres: lubici: p̄uari: superbi: piuri. zc. q̄ graui onere peccōz aggrauati estis q̄ p̄ dānatōe v̄ra tam satue laboratis. **C**ur sic p̄uamini refectionē dine gr̄e. **C**ur nō auditis tam dulces p̄ssimi iesu inuitationē. **M**iseri peccā d̄pōnite: penitemini z dabit vobis diuina refectionē.

Figura. **E**xodi. xvj. **F**ilijs israel datur est manna post exitum de egypto z transitū maris rubri: hō ante. **S**ic refectionē gratie dat post exitū a peccato q̄ per egyptū signat. **E**gyptus enim tenebra interpretat: et post amaritudinē p̄niet nō an. **S**z q̄cūq̄ voluerit penitere z ad dñm p̄uerti certus sit q̄m ei dñs dabit refectionē gr̄e. **I**deo dicit dñs Sach. j. **C**ōuertimini ad me z ego p̄uertar ad vos: scz dando vobis gr̄am.

Scđs ar. **J**uxta textū euangelicū nō stantē sunt due p̄siderationes refectionis. **S**cđa est cōsideratio declaratiue cōditionis.

In h̄ s̄mōe dicit dñs de p̄ma de q̄ videt dñs ca. iij. xl. sermone post meridiem.

Pro tertio articulo sume etiam q̄d ibi ponitur pro secūdo articulo. **A**lter: si vis poteris facere diuisionē notādo iuxta euāgelij tres affectiōes dispositas.